

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโตเกียว

สรุปข่าวด้านการเกษตร ที่สำคัญของญี่ปุ่น

ประจำเดือนเมษายน 2566

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ประจำเดือนเมษายน 2566

หัวข้อข่าว	หน้าที่
1. JA Zen-noh ประกาศเดินหน้าโครงการ Smart City ของเครือข่ายสหกรณ์ (1 เมษายน 2566)	3
2. ดัชนีราคาวัสดุทางการเกษตรในเดือนกุมภาพันธ์ 2566 ยังคงปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (1 เมษายน 2566)	3
3. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น แก้ไขขั้นตอนการขอเปิดตลาดสินค้าพืชเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินการ (2 เมษายน 2566)	4
4. ในปีการผลิต 2565 ญี่ปุ่นมีพื้นที่ปลูกข้าวสำหรับผลิตอาหารสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 23 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า (3 เมษายน 2566)	5
5. ตลาดผักแช่แข็งในญี่ปุ่นเติบโตอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2566 คาดการณ์มีมูลค่า 175,900 ล้านบาท (4 เมษายน 2566)	5
6. ผู้บริโภคญี่ปุ่นร้อยละ 66 ให้ความสำคัญต่อการเพิ่มอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร (5 เมษายน 2566)	6
7. ในปี 2564 ญี่ปุ่นลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรได้ร้อยละ 9 ใกล้เคียงกับเป้าหมายปี 2573 (6 เมษายน 2566)	7
8. ดัชนีความต้องการข้าวปรับลดลงต่ำกว่า 50 เป็นครั้งแรกในรอบ 6 เดือน (7 เมษายน 2566)	8
9. ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตรขั้นต้นในเดือนกุมภาพันธ์ 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 13 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (8 เมษายน 2565)	8
10. องค์กรจัดงาน Osaka EXPO 2025 จัดทำร่างมาตรฐานสินค้าเกษตรฯ ที่จะใช้ในงาน โดยจะต้องผ่านการรับรอง GAP ระดับสากล (8 เมษายน 2566)	9
11. กวาร์ร้อยละ 30 ของบริษัทเครือข่ายร้านอาหารรายใหญ่ระบุว่าการจำหน่ายเมนูที่ใช้ไข่ไก่เป็นวัตถุดิบ (8 เมษายน 2566)	10
12. แนวโน้มสถานการณ์สินค้าปศุสัตว์ในช่วง 1 เดือนข้างหน้า (14 เมษายน 2566)	11
13. สัมภาษณ์รองปลัดด้านต่างประเทศของกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เกี่ยวกับท่าทีในการประชุมรัฐมนตรีเกษตร G7 (18 เมษายน 2566)	12
14. สหกรณ์การเกษตรของญี่ปุ่นหันมาใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรวบรวมสินค้าเกษตรจากสมาชิก (18 เมษายน 2566)	12
15. JA Zen-noh จับมือบริษัทเอกชนเพิ่มฟังก์ชันวินิจฉัยโรคและแมลงศัตรูพืชไว้ในแอปพลิเคชันจัดการฟาร์ม (20 เมษายน 2566)	13
16. อุบัติเหตุจากโดรนด้านการเกษตรเริ่มมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด (21 เมษายน 2566)	14
17. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น พบหารือกับผู้บริหาร IFAD และ FAO ก่อนประชุมรัฐมนตรีเกษตร G7 (21 เมษายน 2566)	14

หัวข้อข่าว	หน้าที่
18. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดทำประเด็นแนวทางการแบ่งพื้นที่ฟาร์มเลี้ยงไก่เพื่อลดจำนวน กำจัดไก่เมื่อตรวจพบโรคไข้หวัดนกฯ (21 เมษายน 2566)	15
19. มูลค่าการผลิตอาหารแช่แข็งของญี่ปุ่นในปี 2565 เพิ่มสูงสุดเป็นประวัติการณ์ (22 เมษายน 2566)	16
20. ที่ประชุมรัฐมนตรีเกษตรกลุ่มประเทศ G7 เห็นชอบถ้อยแถลงร่วมและแผนปฏิบัติการ Miyazaki Action (24 เมษายน 2566)	17
21. มูลค่าการผลิตอาหารแช่แข็งของสหภาพ COOP ญี่ปุ่นในปีงบประมาณ 2565 เพิ่มขึ้นสูงสุด เมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา (27 เมษายน 2566)	17
22. สถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดนกส่งผลให้การรับรองไข่ไก่ตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ เกิดความล่าช้า (27 เมษายน 2566)	18
23. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เตรียมจัดทำกฎหมายรองรับวิกฤตการณ์อาหารในประเทศ (29 เมษายน 2566)	18
24. สรุปสถานการณ์การตรวจพบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงของญี่ปุ่นในเดือนเมษายน 2566 (1 – 30 เมษายน 2566)	19

1. JA Zen-noh ประกาศเดินหน้าโครงการ Smart City ของเครือข่ายสหกรณ์ (1 เมษายน 2566)

เมื่อวันที่ 31 มีนาคมที่ผ่านมา ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย (JA Zen-noh) เปิดเผยว่า จะเริ่มดำเนิน “โครงการ Smart City ของเครือข่ายสหกรณ์ (JA Group)” ซึ่งจะใช้ ICT เชื่อมโยงข้อมูล เกี่ยวกับการให้คำชี้แนะเกษตรกรในการทำการเกษตรและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตประจำวัน โดยผู้ใช้งาน สามารถสั่งซื้อวัสดุทางการเกษตรและสามารถบริหารจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฟาร์มและการใช้ ชีวิตประจำวันผ่านโทรศัพท์ Smartphone ได้ นอกจากนี้ ในอนาคตยังมีแผนที่จะเพิ่มบริการเฝ้าติดตาม ผู้สูงอายุและบริการทางการแพทย์ออนไลน์เพื่อเป็นกลไกในการอำนวยความสะดวกพื้นที่ชนบทที่มี ความครบถ้วน

ระบบดังกล่าวใช้ชื่อว่า “Smart Agri-community (ชุมชนเกษตรอัจฉริยะ)” ตั้งเป้าหมายระดับ ความสะดวกสบายในพื้นที่ชนบท ใช้จุดแข็งของ JA Group ซึ่งดำเนินกิจกรรมที่หลากหลายและมีเครือข่าย ทั่วประเทศ โดยจะพัฒนาแอปพลิเคชันบน Smartphone ที่สามารถบริหารจัดการข้อมูลเกี่ยวกับบริการ ที่สมาชิกสหกรณ์สามารถใช้ได้ ไม่ว่าจะเป็น Farmers’ Market ร้าน A-coop สถานีบริการน้ำมัน ฯลฯ อีกทั้ง จะสร้างระบบสะสมแต้มสำหรับการใช้บริการอีกด้วย

นอกจากนี้ JA Zen-noh จะพิจารณาการจัดทำกลไกซึ่งสามารถตรวจสอบข้อมูลการจัดการฟาร์มบน Smartphone หรือ Z-GIS และการสั่งซื้อวัสดุทางการเกษตรออนไลน์ รวมถึงส่งเสริมการติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ และแบตเตอรี่เก็บสำรองไฟเพื่อทดลองกลไกการแชร์พลังงานไฟฟ้าระหว่างสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ซึ่งมี ความต้องการใช้ไฟฟ้าในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ JA Zen-noh จะร่วมกับบริษัท Nomura Research Institute และ บริษัท Itochu ในการพัฒนา ระบบในครั้งนี้ โดยจะเริ่มจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตประจำวันก่อน มีแผนจะทดลองใช้ในพื้นที่นำร่องใน จังหวัด Gumma ในช่วงเดือนธันวาคมปีนี้ และคาดว่าจะขยายผลไปยังจังหวัดอื่นได้ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2568 (เมษายน 2568 - มีนาคม 2569) โดยจะทยอยทดลองกับ “การจัดการฟาร์ม” และ “การเชื่อมโยงกับ หน่วยงานภาครัฐ” ตามลำดับ ในอนาคตจะขยายขอบเขตการให้บริการให้ครอบคลุมการใช้รถยนต์ร่วมกัน (Car Sharing) การเฝ้าติดตามผู้สูงอายุ การใช้โดรนในการส่งของ การวินิจฉัยโรคผ่านระบบออนไลน์ ฯลฯ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

2. ดัชนีราคาวัสดุทางการเกษตรในเดือนกุมภาพันธ์ 2566 ยังคงปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (1 เมษายน 2566)

เมื่อวันที่ 31 มีนาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่ดัชนีราคาด้ว การเกษตรประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2566 (ปี 2563 เป็น 100) โดยดัชนีราคาวัสดุทางการเกษตรคิดเป็น 121.9 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่ลดลงร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า โดยลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 9 เดือน อย่างไรก็ตาม ยังถือว่าราคาอยู่ในเกณฑ์สูง ในส่วนของสินค้าเกษตร ดัชนีราคาไข่ไก่คิดเป็น 190.4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.3 เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา

ในบรรดาวัสดุทางการเกษตร ดัชนีราคาปุ๋ยคิดเป็น 155.1 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 โดยปุ๋ยผสม NPK คิดเป็น 170.7 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 และปุ๋ยยูเรียคิดเป็น 222.9 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ด้านอาหารสัตว์ดัชนีราคาคิดเป็น 148.5 ลดลงร้อยละ 0.3 อาหารสัตว์ผสมคิดเป็น 148.5 ลดลงร้อยละ 0.1 และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์คิดเป็น 170.2 ลดลงร้อยละ 4.4 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า เนื่องจากชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (JA Zen-noh) ปรับลดราคาจำหน่ายอาหารสัตว์ประจำเดือนมกราคม – มีนาคม 2566 สำหรับดัชนีราคาน้ำมันดีเซลประเภท A คิดเป็น 138.5 ลดลงร้อยละ 0.3 น้ำมันก๊าดคิดเป็น 135.5 ลดลงร้อยละ 0.4 สารเคมีทางการเกษตรคิดเป็น 111.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 และเมล็ดพันธุ์คิดเป็น 104.6 คงที่เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

3. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น แก้ไขขั้นตอนการขอเปิดตลาดสินค้าพืชเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินการ (2 เมษายน 2566)

เมื่อวันที่ 1 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) แก้ไขขั้นตอนการขอเปิดตลาดสินค้าพืชของรัฐบาลต่างประเทศ ภายหลังจากกฎหมายอารักขาพืช (Plant Protection Act) ฉบับแก้ไขมีผลบังคับใช้ โดยมีการปรับปรุงขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) เกี่ยวกับแมลงศัตรูพืชและระดับความอันตรายให้มีความโปร่งใสมากขึ้น นอกจากนี้ จะมีการเปิดรับฟังข้อคิดเห็นล่วงหน้าจากแหล่งผลิตในประเทศที่ปลูกพืชชนิดเดียวกัน เพื่อให้การขอเปิดตลาดสินค้าพืชสะท้อนข้อคิดเห็นได้ง่ายขึ้น

ปัจจุบัน MAFF ก็มีขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการขอเปิดตลาดสินค้าพืช แต่ไม่มีการระบุไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน ดังนั้น การปรับปรุงในครั้งนี้ได้มีการระบุ 1) การกำหนดชนิดของศัตรูพืชที่จะวิเคราะห์ความเสี่ยง และ 2) การกำหนดชนิดของศัตรูพืชที่จะหยิบยกขึ้นหารือ ไว้ในขั้นตอนตามกฎหมายฯ นอกจากนี้ ได้มีการปรับปรุงเงื่อนไขในการรับเรื่องขอเปิดตลาด โดยจะเรียกร้องให้รัฐบาลต่างประเทศที่ประสงค์จะขอเปิดตลาดจะต้องนำส่ง “รายการศัตรูพืช” ซึ่งรวบรวมชนิดของโรคและแมลงศัตรูพืชและพื้นที่ที่มีการระบาดด้วย ในส่วนของการเปิดรับข้อคิดเห็นในประเทศ จะเลื่อนให้มีการดำเนินการเร็วขึ้น ขณะเดียวกัน เพื่อให้แหล่งผลิตในประเทศรับทราบความคืบหน้าของขั้นตอนการพิจารณาได้ง่ายขึ้น MAFF จะเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวไว้ในเว็บไซต์

จากข้อมูลของ MAFF พบว่า ณ วันที่ 22 มีนาคม 2566 มีการขอเปิดตลาดสินค้าพืชจำนวน 149 รายการ จาก 48 ประเทศ ด้านเจ้าหน้าที่ MAFF ระบุว่า การแก้ไขขั้นตอนในครั้งนี้เป็นการเพิ่มความโปร่งใสเพื่อสร้างความเข้าใจจากแหล่งผลิตในประเทศและรัฐบาลต่างประเทศ ไม่ใช่เป็นการทำให้การหารือเร็วขึ้นหรือช้าลงแต่อย่างใด

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

4. ในปีการผลิต 2565 ญี่ปุ่นมีพื้นที่ปลูกข้าวสำหรับผลิตอาหารสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 23 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า (3 เมษายน 2566)

จากการสำรวจโดยกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า ในปีการผลิต 2565 ญี่ปุ่นมีพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ 1,026,000 เฮกตาร์ (คิดเป็น 6,412,500 ไร่) เพิ่มขึ้น 25,000 เฮกตาร์ (คิดเป็น 156,250 ไร่) หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และเป็นการเพิ่มขึ้นสูงสุดนับตั้งแต่เริ่มสำรวจในปี 2546 เนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสำหรับบริโภค (Table Rice) หันไปปลูกข้าวสำหรับผลิตอาหารสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 23 ขณะที่ พื้นที่ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ลดลงร้อยละ 1 และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

พื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นสูงกว่า 1 ล้านเฮกตาร์ (6.25 ล้านไร่) 2 ปีติดต่อกัน เจ้าหน้าที่ MAFF ระบุว่า พื้นที่ปลูกข้าวสำหรับผลิตอาหารสัตว์ที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้พื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ในภาพรวมขยายตัว

ในส่วนของหญ้าเลี้ยงสัตว์ซึ่งมีพื้นที่ปลูกคิดเป็นร้อยละ 70 ของพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ ในปีการผลิต 2565 มีพื้นที่ปลูก 711,400 เฮกตาร์ (คิดเป็น 4,446,250 ไร่) ลดลง 6,200 เฮกตาร์ (คิดเป็น 38,750 ไร่) และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 96,300 เฮกตาร์ (คิดเป็น 601,875 ไร่) เพิ่มขึ้น 800 เฮกตาร์ (คิดเป็น 5,000 ไร่) แหล่งผลิตหลักในจังหวัด Hokkaido มีปริมาณการเลี้ยงโคนมลดลง ส่งผลให้เกษตรกรบางรายหันไปปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทดแทนหญ้าเลี้ยงสัตว์

ด้านข้าวสำหรับผลิตอาหารสัตว์มีพื้นที่ปลูก 142,055 เฮกตาร์ (คิดเป็น 887,843.75 ไร่) เพิ่มขึ้น 26,311 เฮกตาร์ (คิดเป็น 164,443.75 ไร่) เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะเดียวกัน Whole Crop Silage (WCS) มีพื้นที่ปลูก 48,404 เฮกตาร์ (คิดเป็น 302,525 ไร่) เพิ่มขึ้นร้อยละ 9 ข้าวฟ่างมีพื้นที่ปลูก 12,000 เฮกตาร์ (คิดเป็น 75,000 ไร่) ลดลง 500 เฮกตาร์ (คิดเป็น 3,125 ไร่) หรือลดลงร้อยละ 4 เนื่องจากพื้นที่ปลูกในจังหวัด Nagasaki และ Kumamoto หันไปปลูกข้าวสำหรับผลิตอาหารสัตว์และ WCS ทดแทน

ในปีงบประมาณ 2564 ญี่ปุ่นมีอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารสัตว์ร้อยละ 25 ซึ่งยังต่ำกว่าเป้าหมายของรัฐบาลที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 34 ภายในปีงบประมาณ 2573 ด้าน MAFF ใช้งบประมาณปี 2565 เพิ่มเติมครั้งที่ 2 ดำเนิน “โครงการเพิ่มระดับการพึ่งพาตนเองด้านอาหารสัตว์” ให้การสนับสนุนการขยายพื้นที่ผลิตหญ้าเลี้ยงสัตว์และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

5. ตลาดผักแช่แข็งในญี่ปุ่นเติบโตอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2566 คาดการณ์มีมูลค่า 175,900 ล้านบาท (4 เมษายน 2566)

ตลาดผักแช่แข็งมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัท Fuji Research Institute คาดว่าในปี 2566 ตลาดผักแช่แข็งมีมูลค่า 175,900 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 เมื่อเทียบกับปี 2565 เนื่องจากสะดวกในการประกอบอาหารและราคาค่อนข้างคงที่เมื่อเทียบกับผักสด ทั้งนี้ ในการสำรวจครั้งนี้ครอบคลุมผักแปรรูปแช่แข็งด้วย

ตลาดผักแช่แข็งในญี่ปุ่นมีมูลค่าลดลงในปี 2563 เนื่องจากผลกระทบของ COVID-19 แต่เริ่มฟื้นตัวในปี 2564 โดยในปี 2565 มีมูลค่า 164,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และจากนั้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากความต้องการของผู้ประกอบการพื้นตัว เช่น ร้านอาหารฟู้ดประเภท แฮมเบอร์เกอร์ ร้านอาหารทั่วไป โรงแรม ฯลฯ โดยผักแช่แข็งมีจุดแข็งทั้งด้านปัญหา Food Loss สะดวกในการประกอบอาหาร และราคาค่อนข้างคงที่

ด้านบริษัท Fuji Research Institute ย้ำว่า ตลาดจะยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่างจากสินค้าที่วางจำหน่ายอยู่เดิม เช่น การผ่านความร้อนก่อนนำไปแช่แข็ง และคาดการณ์ว่าตลาดผักแช่แข็งจะมีมูลค่าสูงถึง 190,000 ล้านบาทในปี 2570

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

6. ผู้บริโภคญี่ปุ่นร้อยละ 66 ให้ความสำคัญต่อการเพิ่มอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร (5 เมษายน 2566)

จากการสำรวจโดยกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า ร้อยละ 66 ของผู้บริโภคมองว่าการเพิ่มอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารเป็นเรื่องสำคัญ แต่มีเพียงประมาณร้อยละ 30 เท่านั้นที่ในอนาคตจะพยายามเลือกซื้อสินค้าเกษตรที่ผลิตในประเทศ นอกจากนี้ ยังพบว่า ผู้บริโภคสูงอายุมีแนวโน้มให้ความสำคัญกับอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของ MAFF ในการรณรงค์ให้ผู้บริโภคทั่วประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนรุ่นใหม่ให้หันมาเลือกรับประทานสินค้าเกษตรที่ผลิตในประเทศ

MAFF เผยแพร่ผลการสำรวจ “การเลือกรับประทานอาหารและการใช้ชีวิต” ประจำปี 2565 ซึ่งเป็นการสำรวจแนวคิดของผู้บริโภคที่มีต่อการรับประทานอาหาร โดยเป็นการสำรวจครั้งที่ 2 ต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2564 ดำเนินการเก็บข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2565 มีผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 15 – 74 ปี เพศชายและหญิงรวม 4,000 คน

MAFF อธิบายเกี่ยวกับความเสี่ยงในการผลิตอาหารและความสำคัญของการผลิตอาหารในประเทศ จากนั้นสอบถามผู้บริโภคถึงความสำคัญในการเพิ่มอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร พบว่ามีผู้ตอบ “สำคัญมาก” ร้อยละ 27 และ “สำคัญ” ร้อยละ 39 ดังนั้น หากรวมสองคำตอบแล้วพบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญร้อยละ 66 ใกล้เคียงกับการสำรวจครั้งก่อนที่มีผู้เลือกตอบรวมร้อยละ 68 ทั้งนี้ หากจำแนกรายกลุ่มอายุแล้วพบว่า ผู้บริโภคกลุ่มอายุ 65 – 74 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง ให้ความสำคัญกับการเพิ่มอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารสูงสุด มากกว่าร้อยละ 80 และต่ำที่สุดได้แก่ผู้บริโภคเพศชายช่วงอายุ 15 -24 ปี และเพศหญิงช่วงอายุ 25 – 34 ปี ประมาณร้อยละ 50 เท่านั้น

ขณะที่ สำหรับคำถามเกี่ยวกับ “พฤติกรรมของผู้บริโภคที่ส่งผลกระทบต่ออนาคตของการผลิตอาหารในประเทศ” มีผู้เลือกตอบ “การลด Food Loss” มากที่สุด ร้อยละ 52 รองลงมาได้แก่ “การบริโภคอาหารที่ผลิตในท้องถิ่น” ร้อยละ 42 และ “การพยายามซื้อสินค้าเกษตรที่ผลิตในประเทศ” ร้อยละ 32

ในส่วนของคำถามเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่ให้ความสำคัญในการซื้อหรือรับประทานอาหารนอกบ้าน” มีผู้เลือกตอบ “พยายามเลือกสินค้าที่ผลิตในญี่ปุ่น” มากที่สุด ร้อยละ 39 และ “เลือกซื้อสินค้าที่มีราคาถูกกว่า หากเป็นสินค้าที่ลักษณะคล้ายกัน” ร้อยละ 38

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

7. ในปี 2564 ญี่ปุ่นลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรได้ร้อยละ 9 เกือบเคียงกับเป้าหมายปี 2573 (6 เมษายน 2566)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) รวบรวมความคืบหน้าการลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรและปุ๋ยเคมีซึ่งกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว โดยพบว่า ในปี 2564 ปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรลดลงร้อยละ 9 เมื่อเทียบกับปี 2562 และใกล้เคียงกับเป้าหมาย ขณะที่ ปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลดลงร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับปี 2559 ยังต่ำกว่าเป้าหมาย ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียวกำหนดเป้าหมายลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรเมื่อเทียบกับปี 2562 ร้อยละ 10 ภายในปี 2573 และร้อยละ 50 ภายในปี 2593 และลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีเมื่อเทียบกับปี 2559 ร้อยละ 20 ภายในปี 2573 และร้อยละ 30 ภายในปี 2593

ผลการสำรวจความคืบหน้าในครั้งนี้พบว่า การลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรสามารถดำเนินการได้ใกล้เคียงกับเป้าหมายในปี 2573 โดยยังขาดอีกเพียงร้อยละ 1 โดย MAFF วิเคราะห์ว่าเป็นผลมาจากการปรับเปลี่ยนไปใช้สารทางการเกษตรที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้โดรนในการฉีดพ่นสารเฉพาะจุด อย่างไรก็ตาม อาจจะเป็นผลมาจากการระบาดของ COVID-19 ที่กระทบต่อการขนส่งวัตถุดิบในการผลิตสารเคมีทางการเกษตร การผลิตและจำหน่ายสารเคมีทางการเกษตรลดลง ดังนั้น MAFF จึงจำเป็นต้องติดตามความคืบหน้าอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการส่งเสริม "การควบคุมศัตรูพืชแบบครบวงจร" และการขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์

ในส่วนของการลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี เกษตรกรบางส่วนลดปริมาณการใช้เนื่องจากมีการวินิจฉัยค่าดิน และใช้ปุ๋ยเฉพาะที่จำเป็น แต่ผลการดำเนินการยังต่ำกว่าเป้าหมายในปี 2574 อยู่ร้อยละ 14 ด้าน MAFF ระบุถึงความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีการให้ปุ๋ยที่ปรับตามความต้องการของค่าดินอัตโนมัติ และการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมัก

ความคืบหน้าและเป้าหมายภายใต้ยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว

รายการ	ผลการดำเนินการ ปี 2564	เป้าหมาย ปี 2573	เป้าหมาย ปี 2593
การลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตร (เทียบกับปี 2562)	-9%	-10%	-50%
การลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี (เทียบกับปี 2559)	-6%	-20%	-30%

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

8. ดัชนีความต้องการข้าวปรับลดลงต่ำกว่า 50 เป็นครั้งแรกในรอบ 6 เดือน (7 เมษายน 2566)

จากผลการสำรวจสถานการณ์ตลาดโดยองค์การส่งเสริมการค้าเกษตรของประเทศไทยในญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 6 เมษายนที่ผ่านมาพบว่า ดัชนีความต้องการข้าวในช่วง 3 เดือนข้างหน้าคิดเป็น 48 ลดลงร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และต่ำกว่า 50 เป็นครั้งแรกในรอบ 6 เดือน เนื่องจากค่าครองชีพที่สูงขึ้นส่งผลกระทบต่อแนวโน้มการบริโภค การจำหน่ายข้าวสำหรับบริโภคในครัวเรือนชะลอตัว

หลายฝ่ายคาดการณ์ว่าสถานการณ์อุปสงค์และอุปทานข้าวจะอยู่ในจุดสมดุลเนื่องจากแหล่งผลิตข้าวหันไปปลูกพืชชนิดอื่นทดแทนข้าวสำหรับบริโภค (Table Rice) ประกอบกับความต้องการของผู้ประกอบการ เช่น ร้านอาหาร ฟันตัด โดยดัชนีความต้องการข้าวเพิ่มขึ้นสูงกว่า 50 เป็นเวลา 5 เดือนติดต่อกัน

อย่างไรก็ตาม ดัชนีความต้องการข้าวในครั้งนี้นี้ลดลงต่ำกว่า 50 สาเหตุเนื่องจากการจำหน่ายข้าว ณ ซูเปอร์มาร์เก็ต ชะลอตัว ผู้ผลิตปรับขึ้นราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารและของใช้ประจำวัน ส่งผลให้ผู้บริโภคประหยัดค่าใช้จ่ายโดยการหลีกเลี่ยงการซื้อข้าวซึ่งมียอดซื้อในแต่ละครั้งค่อนข้างสูง ผู้ค้าส่งข้าวรายใหญ่ให้ข้อมูลว่า ยอดจำหน่ายข้าวสำหรับครัวเรือนทั่วไปไม่ค่อยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าวแบรนด์ที่มีราคาสูง

ในส่วนของดัชนีราคาข้าวในช่วง 3 เดือนข้างหน้า คิดเป็น 53 ลดลงร้อยละ 3 และดัชนีปริมาณในสต็อกคิดเป็น 29 เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

9. ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตรขึ้นต้นในเดือนกุมภาพันธ์ 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 13 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (8 เมษายน 2565)

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรเฉพาะสินค้าเกษตรขึ้นต้นซึ่งไม่รวมถึงสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหารในเดือนกุมภาพันธ์ 2566 คิดเป็น 30,500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งเพิ่มขึ้นในรอบ 2 เดือน โดยเนื้อโคและผลไม้ที่ส่งออกไปฮ่องกงและไต้หวันเพิ่มขึ้นส่งผลให้มูลค่าการส่งออกในภาพรวมขยายตัว ขณะเดียวกัน จำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางมาญี่ปุ่นที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ความต้องการสินค้าเกษตรญี่ปุ่นขยายตัวและคาดว่าจะส่งผลการส่งออกในอนาคต

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2566 ญี่ปุ่นมีมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารคิดเป็น 108,900 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 21 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยมีสินค้าปศุสัตว์และผักผลไม้หลายรายการที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เนื้อโคมีมูลค่าส่งออก 4,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ด้านผู้ประกอบการในภูมิภาค Kyushu ระบุว่า เริ่มจะกลับมาจัดกิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายในต่างประเทศได้ตามปกติ ขณะเดียวกัน นักท่องเที่ยวจากเอเชียที่เดินทางมาถึงญี่ปุ่นมีจำนวนเพิ่มขึ้น และคาดว่าจะส่งดีต่อการส่งออกในอนาคต นอกจากนี้ จำนวนโรงงานผลิตที่รองรับการส่งออกมีจำนวนเพิ่มขึ้น จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกขยายตัว

ในส่วนของแอปเปิ้ลมีมูลค่าส่งออก 1,200 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 67 สตรอเบอร์รี่มูลค่าส่งออก 1,500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26 และส้มมีมูลค่าส่งออก 100 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยแอปเปิ้ลที่ส่งออกไปไต้หวันขยายตัวอย่างเห็นได้ชัด สำหรับผัก Chinese Yam (Nagaimo)

มีมูลค่าส่งออก 300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 114 และข้าวมีมูลค่าส่งออก 600 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 33 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ผู้จัดจำหน่ายในจังหวัด Niigata ระบุว่า ยังมีร้านอาหารญี่ปุ่นในต่างประเทศหลายแห่งที่ไม่ได้ใช้ข้าวนำเข้าจากญี่ปุ่น ดังนั้นจึงเป็นโอกาสสำหรับข้าวญี่ปุ่นที่จะขยายตลาดในอนาคต ขณะที่ ไช่โก๋มีมูลค่าส่งออก 300 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 34 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากการระบาดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI)

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารของญี่ปุ่นในเดือนกุมภาพันธ์ 2566

รายการ	มูลค่าการส่งออก (100 ล้านบาท)	เปรียบเทียบกับ เดือนกุมภาพันธ์ 2565 (ร้อยละ)
สินค้าเกษตร (รวมผลิตภัณฑ์แปรรูป)	724	+19
- อาหารแปรรูป	418	+23
- สินค้าเกษตรขั้นต้น	305	+13
- สินค้าปศุสัตว์	103	+20
- ัญชีพืช	50	+13
- ผักผลไม้	53	+32
- อื่นๆ	99	+1
สินค้าป่าไม้	47	-6
สินค้าประมง	254	+36
รวม	1,089	+21

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

10. องค์กรจัดงาน Osaka EXPO 2025 จัดทำร่างมาตรฐานสินค้าเกษตรฯ ที่จะใช้ในงานโดยจะต้องผ่านการรับรอง GAP ระดับสากล (8 เมษายน 2566)

Japan Association for the World Exposition (องค์กรเจ้าภาพจัดงาน Osaka EXPO 2025) จัดทำร่างมาตรฐานสินค้าเกษตรและปศุสัตว์ที่จะใช้ในงาน Osaka EXPO 2025 โดยอ้างอิงมาตรฐานที่เคยจัดทำขึ้นสำหรับการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิก ณ กรุงโตเกียว เมื่อปี 2564 โดยจะยกระดับเงื่อนไขการรับรอง GAP สินค้าเกษตรฯ ให้เป็นระดับสากลมากขึ้น

งาน Osaka EXPO 2025 มีผู้เข้าร่วมจากกว่า 150 ประเทศและภูมิภาคทั่วโลก จึงเป็นโอกาสอันดีที่จะโฆษณาสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ โดยมาตรฐานในการจัดซื้อสินค้าเกษตรฯ จะกำหนดใช้สำหรับผู้ประกอบการที่ให้บริการอาหารตามอาคารแสดง (Pavilion) ต่างๆ ฯลฯ

ในการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในครั้งนี้ จะยอมรับการรับรอง GAP เช่นเดียวกับการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิกครั้งก่อน แต่ยกเว้นมาตรฐานที่ไม่เทียบเท่ามาตรฐานสากล และยกเว้นมาตรฐานที่มีการยกเลิกไปแล้ว ทั้งนี้ มาตรฐาน GAP ได้กำหนดให้ผู้ผลิตมีการตรวจสอบและประเมินผลเป็นระยะ ทำให้

เกษตรกรต้องปรับปรุงการผลิตอยู่เสมอ สำหรับมาตรฐาน GAP สากล นอกจากจะครอบคลุม 3 หัวข้อ ได้แก่ “ความปลอดภัยอาหาร” “การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” และ “ความปลอดภัยของแรงงาน” แล้ว ยังเพิ่มเติมอีก 2 หัวข้อ ได้แก่ “การคุ้มครองสิทธิของแรงงาน” และ “การควบคุมการบริหารจัดการฟาร์ม” อีกด้วย

ในทางปฏิบัติแล้ว มาตรฐาน GAP ที่สามารถนำมาใช้ภายใต้เงื่อนไขในครั้งนี้ ได้แก่ Global GAP, JGAP, GAP ระดับจังหวัดที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล ฯลฯ โดยจุดประสงค์ในการกำหนดเงื่อนไขในลักษณะนี้ ได้แก่ การตื่นตัวในการให้ความสำคัญต่อสิทธิมนุษยชน และการผลักดันให้ GAP ระดับจังหวัดมีความเป็นสากลมากขึ้น สำหรับสินค้าเกษตรฯ บางรายการ ที่ไม่สามารถจัดหาสินค้าที่ผ่านการรับรอง GAP จะอนุโลมให้ใช้สินค้าอินทรีย์ ฯลฯ ทดแทนได้

นอกจากนี้ ได้กำหนด “มาตรฐานแนะนำ” ซึ่งเป็นมาตรฐานสมัครใจ เช่น สินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าที่ผลิตภายใต้การเชื่อมโยงภาคเกษตรกับภาคสวัสดิการสังคม สินค้าที่ใช้วิธีการผลิตแบบดั้งเดิม อาทิ มรดกเกษตร เป็นต้น สำหรับสินค้าปศุสัตว์ เช่น สินค้าที่ใช้อาหารสัตว์ที่ผลิตในประเทศ ฯลฯ

ทั้งนี้ จะกำหนดให้ผู้ประกอบการจัดทำแผนการจัดซื้อสินค้าเกษตรและปศุสัตว์พร้อมทั้งรายงานผล โดย Japan Association for the World Exposition ได้จัดทำเว็บไซต์เผยแพร่ร่างมาตรฐานดังกล่าวและเปิดรับฟังความคิดเห็นจนถึงวันที่ 14 เมษายน 2566 จากนั้นจะนำความคิดเห็นไปพิจารณา ก่อนจะกำหนดมาตรฐานอย่างเป็นทางการในช่วงเดือนกรกฎาคมนี้ งาน Expo ดังกล่าวมีกำหนดจัดขึ้นเป็นเวลาครึ่งปีนับจากวันที่ 13 เมษายน 2568 คาดว่าจะมีผู้เข้าชมจำนวน 28.2 ล้านคน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

11. กวาร์ร้อยละ 30 ของบริษัทเครื่องร้านอาหารรายใหญ่ระงับการจำหน่ายเมนูที่ใช้ไข่ไก่เป็นวัตถุดิบ (8 เมษายน 2566)

จากการสำรวจโดยบริษัท Teikoku databank พบว่า ในบรรดาบริษัทเครื่องร้านอาหารรายใหญ่ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ 100 แห่ง มีอย่างน้อย 28 บริษัท ที่ระงับการจำหน่ายเมนูที่ใช้ไข่ไก่เป็นวัตถุดิบ เช่น แพนเค้กและไข่ตุ๋น เนื่องจากการระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ส่งผลกระทบต่อการผลิตไข่ไก่ ทำให้ราคาไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังมีอีก 2 บริษัทที่อยู่ระหว่างการพิจารณาการระงับการจำหน่ายเมนูที่ใช้ไข่ไก่เป็นวัตถุดิบ

ด้านเจ้าหน้าที่บริษัท Teikoku databank ระบุว่า “Egg Shock” เริ่มส่งผลกระทบในวงกว้าง โดยในช่วงแรกมีบางบริษัทที่ได้รับผลกระทบในการผลิตซอสซาร์ทาร์ และปัจจุบันขยายผลไปจนถึงเมนูข้าวไข่เจียวราดน้ำซุบ (Tenshinhan) ทั้งนี้ จากข้อมูลของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (JA Zen-noh) พบว่า ราคาค้าส่งไข่ไก่ไซส์ M ณ กรุงโตเกียว ประจำเดือนมีนาคม 2566 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 343 เยน เพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นประวัติการณ์

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

12. แนวโน้มสถานการณ์สินค้าปศุสัตว์ในช่วง 1 เดือนข้างหน้า (14 เมษายน 2566)

เนื้อโค ราคาเนื้อโคมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นเนื่องจากความต้องการของร้านอาหารและโรงแรมในช่วงเทศกาลวันหยุดยาว (Golden week) เพิ่มขึ้น ผู้ค้าส่งเนื้อสัตว์ในเขตปริมนทลให้ข้อมูลว่า ปัจจุบันสถานการณ์การจำหน่ายเนื้อโคค่อนข้างชะลอตัวเนื่องจากค่าครองชีพปรับตัวสูงขึ้น แต่ยอดสั่งซื้อสำหรับช่วงเทศกาลวันหยุดยาวทยอยเพิ่มขึ้น ด้านปริมาณการส่งจำหน่ายคาดว่าจะมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นเช่นกัน โดย Agriculture & Livestock Industries Corporation (ALIC) คาดการณ์ว่าในเดือนเมษายน 2566 จะมีปริมาณส่งจำหน่ายโควากิว 44,000 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 พันธุ์ผสม 24,000 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 13 และโคนม 28,000 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ราคาค้าส่งเฉลี่ย ณ ตลาดกลางโตเกียว เนื้อโควากิวตอน A5 กิโลกรัมละ 2,680 เยน F1B3 กิโลกรัมละ 1,500 เยน และ HolsteinB2 กิโลกรัมละ 1,100 เยน

เนื้อสุกร ราคาเนื้อสุกรมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ ปริมาณการซื้อขายชะลอตัว อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความต้องการเนื้อสุกรในประเทศเนื่องจากราคาเนื้อสุกรนำเข้าอยู่ในเกณฑ์สูง ในส่วนของความต้องการช่วงเทศกาลวันหยุด ผู้ประกอบการในเขตปริมนทลให้ข้อมูลว่า ความต้องการบริโภคในครัวเรือนลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา แต่ความต้องการสำหรับกิจกรรมนอกบ้าน เช่น บาร์บีคิว ปรับตัวสูงขึ้น สำหรับปริมาณการนำเข้าคาดว่าจะลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาเนื่องจากราคา ณ ประเทศผู้ผลิตในภูมิภาคอเมริกาเหนือปรับตัวสูงขึ้น และในปีที่ผ่านมามีการนำเข้าจำนวนมาก โดย ALIC คาดการณ์ปริมาณนำเข้าในเดือนเมษายน 2566 จำนวน 97,000 ตัน ลดลงร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ราคาค้าส่งเฉลี่ย ณ ตลาดกลางโตเกียว กิโลกรัมละ 570 เยน

เนื้อไก่ ราคาเนื้อไก่มีแนวโน้มปรับตัวลดลงและคาดการณ์ว่าความต้องการจะลดลงเนื่องจากราคาอยู่ในเกณฑ์สูง ผู้ประกอบการให้ข้อมูลว่า ในช่วงก่อนหน้านี้ตลาดต้องการเนื้อไก่ในประเทศไปผลิตสินค้าแปรรูปเนื่องจากราคาเนื้อไก่นำเข้าปรับตัวสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตเริ่มหันกลับไปใช้สินค้านำเข้าแล้ว ในส่วนของปริมาณเนื้อไก่ในซูเปอร์มาร์เก็ตยังคงมีความต้องการต่อเนื่องเนื่องจากเนื้อไก่เป็นเนื้อสัตว์ที่มีราคาถูก ด้าน ALIC คาดการณ์ปริมาณสินค้าออกสู่ตลาด (สินค้าในประเทศและสินค้านำเข้า) ในเดือนเมษายน 2566 มีจำนวน 189,000 ตัน ลดลงร้อยละ 3 และปริมาณในสต็อก ณ สิ้นเดือนเมษายน มีจำนวน 156,000 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ราคาค้าส่ง ณ ตลาดกลางโตเกียว เนื้อสะโพก กิโลกรัมละ 800 เยน และเนื้ออกกิโลกรัมละ 400 เยน

ไข่ไก่ ราคาไข่ไก่มีแนวโน้มจะปรับตัวลดลงเล็กน้อยเนื่องจากอุณหภูมิที่สูงขึ้นส่งผลให้ปริมาณความต้องการลดลง ผู้ประกอบการระบุว่า สถานการณ์ราคาขึ้นอยู่กับสถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) แต่คาดว่าหลังเทศกาลวันหยุดยาว ราคาจะปรับตัวลดลงเล็กน้อย ทั้งนี้ การระบาดของ HPAI ส่งผลกระทบต่อการผลิต โดยจากข้อมูลของสมาคมผู้เลี้ยงไก่ไข่พบว่า ในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ญี่ปุ่นมีปริมาณเลี้ยงไก่ 15.7 ล้านตัว ลดลงร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ราคาค้าส่งไข่ไก่ไซส์ M ณ กรุงโตเกียว ของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (JA Zen-noh) กิโลกรัมละ 345 เยน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

13. สัมภาษณ์รองปลัดด้านต่างประเทศของกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เกี่ยวกับท่าทีในการประชุมรัฐมนตรีเกษตร G7 (18 เมษายน 2566)

เหลือเวลาอีก 4 วันจะถึงการประชุมรัฐมนตรีเกษตร G7 ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้น ณ เมือง Miyazaki จังหวัด Miyazaki ภายใต้หัวข้อความมั่นคงทางด้านอาหาร หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News ได้เข้าสัมภาษณ์ Mr. Ryosuke OGAWA รองปลัดด้านต่างประเทศของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) บทบาทของญี่ปุ่นในฐานะเจ้าภาพการประชุม

Mr. Ogawa ระบุว่า สถานการณ์การผลิตและจัดหาอาหารของโลกเปลี่ยนแปลงไปเมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุจาก 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 2) ปัญหาห่วงโซ่อุปทานอันเนื่องมาจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 และ 3) สงครามรัสเซีย-ยูเครน ความไม่สงบในยูเครน ซึ่งเป็นประเทศเกษตรกรรมรายใหญ่แห่งหนึ่งของโลกส่งผลให้ราคาปุ๋ย อาหารสัตว์ และธัญพืชปรับตัวสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อทั้งประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา

นับเป็นสิ่งท้าทายสำหรับรัฐมนตรีเกษตรของประเทศสมาชิก G7 ซึ่งเป็นผู้นำของโลก ในการจัดหาอาหารอย่างเพียงพอและมีเสถียรภาพ และถือเป็นจังหวะอันดีที่จะได้มีการอภิปรายหรือเกี่ยวกับผลกระทบซึ่งยังคงมีอย่างต่อเนื่องถึงแม้ว่าสงครามรัสเซีย-ยูเครนจะยืดเยื้อมาแล้วกว่า 1 ปี

ขณะเดียวกัน ประชากรโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทุกประเทศจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรเพื่อจัดหาอาหารให้เพียงพอสำหรับทุกคน ซึ่งวิธีที่ง่ายที่สุดคือการเพิ่มปริมาณการผลิตในประเทศ จึงจะเสนอให้มีการบรรจุเรื่องดังกล่าวไว้ในถ้อยแถลงร่วม โดยสิ่งสำคัญได้แก่ การรักษาความยั่งยืนและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับการทบทวนกฎหมายพื้นฐานทางการเกษตร และพื้นที่ชนบทของญี่ปุ่น

กุญแจสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตควบคู่ไปกับการสร้างความยั่งยืน ได้แก่ การส่งเสริมนวัตกรรม ตัวอย่างเช่น การใช้โดรนเพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตร การคิดค้นสารเคมีทางการเกษตรที่ลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อม ฯลฯ นอกจากนี้ ยังกล่าวย้ำว่าแต่ละประเทศมีเงื่อนไข เช่น สภาพภูมิอากาศ ที่แตกต่างกัน จึงไม่มีวิธีแก้ไขปัญหาดียวที่สามารถใช้ได้กับทุกประเทศ จำเป็นต้องมีการดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของแต่ละประเทศ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

14. สหกรณ์การเกษตรของญี่ปุ่นหันมาใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรวบรวมสินค้าเกษตรจากสมาชิก (18 เมษายน 2566)

การใช้เครื่องมือดิจิทัล “NIMARU JA” ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (SNS) โดยสหกรณ์การเกษตร (JA) เริ่มเป็นที่แพร่หลายมากขึ้น บริษัทผู้ให้บริการเครื่องมือดังกล่าวระบุว่า มีสหกรณ์การเกษตรนำไปใช้แล้วประมาณ 60 แห่ง โดยเครื่องมือดังกล่าวจะรวบรวมข้อมูลการส่งจำหน่ายสินค้าเกษตรจากสมาชิกสหกรณ์ผ่านแอปพลิเคชัน Line ทำให้สามารถส่งข้อมูลไปยังร้านจำหน่ายได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง นอกจากนี้ สหกรณ์การเกษตรบางแห่งยังใช้เครื่องมือดังกล่าวในการสื่อสารข้อมูลกลับไปยังสมาชิกสหกรณ์อีกด้วย

บริษัท Kikitori (เขต Bunkyo กรุงโตเกียว) เริ่มให้บริการตั้งแต่เดือนมกราคม 2565 โดยร่วมมือกับ Agri Venture Lab ของ JA Group พัฒนา NIMARU JA เพื่อใช้บริหารจัดการข้อมูลการรวบรวมสินค้าจากสมาชิกสหกรณ์และการจำแนกสินค้าสำหรับส่งจำหน่าย โดยใช้แอปพลิเคชัน Line ในการสื่อสารระหว่างสหกรณ์กับสมาชิกสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์มีหน้าที่กรอกจำนวนและลักษณะของสินค้าที่จะส่งจำหน่าย จากนั้นข้อมูลจะไปรวมที่สหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์การเกษตรจะใช้ข้อมูลดังกล่าวในการจัดสรรปริมาณสำหรับส่งจำหน่ายตามที่ตั้งต่างๆ นอกจากนี้ ยังสามารถจัดทำเอกสารส่งของได้โดยใช้ข้อมูลที่กรอกลงในแอปพลิเคชัน วิธีดังกล่าวสามารถทดแทนการใช้โทรศัพท์หรือโทรสารในการส่งสินค้าที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

Mr. Seiki UEMURA ประธานบริษัท Kikitori ระบุว่า เกษตรกรสามารถใช้งานได้ง่าย เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสหกรณ์การเกษตร และสามารถนำส่งข้อมูลได้ทันที จึงเป็นสาเหตุให้สหกรณ์การเกษตรหลายแห่งนำไปใช้ นอกจากนี้ ภายในปีงบประมาณนี้มีกำหนดจะเพิ่มฟังก์ชันเกี่ยวกับการรับออเดอร์สินค้า การบันทึกข้อมูลการปลูก และการบันทึกข้อมูลการกำจัดแมลงศัตรูพืชอีกด้วย

สหกรณ์การเกษตร JA Hainan จังหวัด Shizuoka เริ่มใช้ NIMARU JA สำหรับการรวบรวมผลผลิตสตอร์เบอร์รี่ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2565 ที่ผ่านมา โดยสหกรณ์ฯ มีสมาชิกปลูกสตอร์เบอร์รี่จำนวน 29 ราย ทั้งนี้ที่ผ่านมาสหกรณ์ฯ จะทราบปริมาณรวบรวมสินค้าได้เฉพาะวันที่สมาชิกนำสินค้ามาส่งจริงเท่านั้น แต่ภายหลังหันมาใช้เครื่องมือดังกล่าว เกษตรกรสามารถส่งข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนได้ตั้งแต่คัดบรรจุเสร็จ ซึ่งทำให้สหกรณ์ฯ ทราบข้อมูลตั้งแต่วันที่สินค้าจะนำส่งถึงสหกรณ์ฯ ขณะเดียวกัน สหกรณ์ฯ ยังแจ้งผลการตรวจสอบคุณภาพและปริมาณการจำหน่ายผ่านเครื่องมือดังกล่าวให้เกษตรกรทราบในแต่ละวันอีกด้วย ด้านฝ่ายจำหน่ายของสหกรณ์ฯ ระบุว่า เครื่องมือดังกล่าวช่วยให้สหกรณ์ฯ สามารถแจ้งจำนวนให้กับกลุ่มลูกค้า เช่น บริษัทค้าส่ง ฯลฯ ทราบล่วงหน้า ซึ่งสะดวกในการเจรจาธุรกิจ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

15. JA Zen-noh จับมือบริษัทเอกชนเพิ่มฟังก์ชันวินิจฉัยโรคและแมลงศัตรูพืชไว้ในแอปพลิเคชันจัดการฟาร์ม (20 เมษายน 2566)

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (JA Zen-noh) เริ่มหาหรือความร่วมมือกับบริษัท Nihon Nohyaku เกี่ยวกับการเพิ่มฟังก์ชันของระบบบริหารจัดการฟาร์ม Z-GIS โดยจะนำเทคโนโลยีวินิจฉัยโรคและแมลงศัตรูพืช วัชพืช ไปเพิ่มไว้ให้ปรากฏบน Z-GIS ซึ่งจะเป็นการรวบรวมข้อมูลการจัดการฟาร์มกับการป้องกันและกำจัดโรค แมลงศัตรูพืช และวัชพืช ไว้ในที่แห่งเดียวกันและยังสามารถแสดงผลให้ปรากฏเห็นภาพได้ง่าย โดยจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลแปลงของเกษตรกร

แอปพลิเคชัน “AI วินิจฉัยโรคและแมลงศัตรูพืช และวัชพืช Lamy” สามารถวินิจฉัยโรคและแมลงศัตรูพืช ระดับการเติบโตของวัชพืช จากภาพถ่ายของสมาร์ตโฟนสำหรับข้าวและฝักมากกว่า 10 ชนิด และยังสามารถสืบค้นสารเคมีทางการเกษตรที่เหมาะสมจะใช้กำจัดได้อีกด้วย

JA Zen-noh เดินหน้าจับมือกับบริษัทต่างๆ ยกระดับฟังก์ชันของแอปพลิเคชัน Z-GIS เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรอัจฉริยะภายหลังจำนวนแรงงานเกษตรไม่เพียงพอ และขนาดของพื้นที่ทำการเกษตรต่อราย

มีขนาดใหญ่ขึ้น โดยหากสามารถนำมาใช้จริงได้ จะช่วยเกษตรกรในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช และยังช่วยให้เกษตรกรบริหารจัดการฟาร์มได้ง่ายขึ้น

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

16. อุบัติเหตุจากโดรนด้านการเกษตรเริ่มมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด (21 เมษายน 2566)

อุบัติเหตุจากการใช้โดรนเริ่มมีจำนวนมากขึ้นภายหลังการใช้โดรนด้านการเกษตรเริ่มเป็นที่แพร่หลาย โดยในปีงบประมาณ 2564 (เมษายน 2564 - มีนาคม 2565) กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวญี่ปุ่น (MLIT) ได้รับรายงานอุบัติเหตุจากโดรนจำนวน 139 กรณี ในจำนวนดังกล่าวร้อยละ 30 เป็นการใช้อโดรนด้านการเกษตร ทั้งนี้ ที่ผ่านมา MLIT แทบจะไม่ได้รับรายงานอุบัติเหตุจากโดรนด้านการเกษตรเลย แต่ในปัจจุบันอัตราการเกิดอุบัติเหตุจากโดรนด้านการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 20 – 40 ของจำนวนอุบัติเหตุจากโดรนทั้งหมด

MLIT ยังไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลของปีงบประมาณ 2565 แต่จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ MLIT เบื้องต้นพบว่า ในช่วงเดือนเมษายน - พฤศจิกายน 2565 มีอุบัติเหตุจากโดรนจำนวน 54 กรณี ในจำนวนดังกล่าวเป็นโดรนด้านการเกษตรจำนวน 11 กรณี ทั้งนี้ กฎหมายการบินฉบับแก้ไขซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อเดือนธันวาคม 2565 กำหนดให้ผู้บังคับโดรนต้องรายงานกรณีเกิดอุบัติเหตุ โดยอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดจากโดรนบินเกี่ยวสายไฟ ซึ่งเกือบทุกกรณีระดับความรุนแรงจะเพียงแคโดรนได้รับความเสียหายเท่านั้น อย่างไรก็ตาม มีบางกรณีซึ่งผู้บังคับหรือบุคคลที่สามได้รับบาดเจ็บด้วย ตัวอย่างของอุบัติเหตุ เช่น เมื่อเดือนสิงหาคม 2564 ณ จังหวัด Gifu โดรนบินชนรถยนต์ และขณะที่มีการเข้าเก็บโดรน ใบพัดเกิดทำงาน ส่งผลให้ผู้บังคับได้รับบาดเจ็บที่มือ และเมื่อเดือนพฤษภาคม 2561 ณ จังหวัด Fukui ขณะที่โดรนกำลังจะบินขึ้น เกิดลมพัดแรง ส่งผลให้โดรนบินมาโดนผู้บังคับได้รับบาดเจ็บบริเวณขา

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

17. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น พบหารือกับผู้บริหาร IFAD และ FAO ก่อนประชุมรัฐมนตรีเกษตร G7 (21 เมษายน 2566)

เมื่อวันที่ 20 เมษายนที่ผ่านมา Mr. Tetsuro NOMURA รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบหารือกับ Mr. Alvaro Lario ประธานกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม (IFAD) ที่เดินทางมาเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีเกษตร G7 ณ ที่ทำการ MAFF กรุงโตเกียว โดยได้มีการหารือเกี่ยวกับความมั่นคงทางด้านอาหารของโลก ขณะเดียวกัน Mr. NOMURA ระบุจะให้การสนับสนุนงบประมาณ 230 ล้านเยนสำหรับโครงการช่วยเหลือการผลิตด้านการเกษตรของประเทศกำลังพัฒนา ทั้งนี้ IFAD มีกำหนดจะขอรับการสนับสนุนจากประเทศสมาชิก G7 อื่นอีกด้วย

ในการหารือฯ ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในแถลงการณ์ร่วมเป็นครั้งแรก โดยมีสาระสำคัญ เช่น การร่วมกันจัดกิจกรรมสร้างการรับรู้เกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหารในประเทศญี่ปุ่น และการยกระดับความร่วมมือในอนาคต

ภายใต้โครงการใหม่ของ IFAD ที่ญี่ปุ่นให้การสนับสนุนงบประมาณ บริษัทผู้ผลิตอาหารในประเทศพัฒนาแล้ว จะให้การสนับสนุนเกษตรกรในประเทศกำลังพัฒนาในการเพิ่มปริมาณการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน ตัวอย่างเช่น เทคโนโลยีการให้ปุ๋ย ฯลฯ ทั้งนี้ ญี่ปุ่นในฐานะเจ้าภาพการประชุม G7 จะเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกอื่นให้การสนับสนุนด้วย

ในการหารือ Mr. NOMURA ระบุว่า มีบริษัทเอกชนของญี่ปุ่นหลายแห่งที่ประสงค์จะให้การช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนาแต่ไม่สามารถติดต่อกับเกษตรกรในประเทศกำลังพัฒนาได้ จึงไม่ทราบว่าจะให้การสนับสนุนได้อย่างไร ด้าน Mr. Lario ระบุว่า ปัญหาความมั่นคงทางด้านอาหารบางส่วนจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบริษัทเอกชนจึงจะสามารถแก้ไขได้ พร้อมแสดงคำขอบคุณสำหรับความช่วยเหลือจากญี่ปุ่นในครั้งนี้

ในวันเดียวกัน Mr. NOMURA ประชุมร่วมกับ Mr. Qu Dongyu ผู้อำนวยการใหญ่องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) โดยระบุว่า ปัจจุบันโลกกำลังเผชิญกับความท้าทายใหม่ๆ เช่น สถานการณ์ในยูเครน และผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 ในช่วงที่ผ่านมา ส่งผลให้บทบาทของ FAO ทวีความสำคัญมากขึ้น พร้อมย้ำว่า ต้องการให้การประชุมรัฐมนตรีเกษตร G7 เป็นจุดเปลี่ยนในการอภิปรายหรือนโยบายด้านการเกษตร ด้าน Mr. Qu กล่าวชื่นชมบทบาทของ MAFF ในการพัฒนาการเกษตรและพื้นที่ชนบทในประเทศและคาดหวังบทบาทของญี่ปุ่นในการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตด้านการเกษตรของโลก แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

18. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดทำประเด็นแนวทางการแบ่งพื้นที่ฟาร์มเลี้ยงไก่เพื่อลดจำนวนกำจัดไก่เมื่อตรวจพบโรคไข้หวัดนกฯ (21 เมษายน 2566)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดทำประเด็นสำคัญของ “การแบ่งส่วนบริหารจัดการฟาร์ม” ซึ่งจะทำให้สามารถเลือกกำจัดไก่เป็นรายโรงเรือนเมื่อตรวจพบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ได้ โดยการแบ่ง “เขตจัดการสุขอนามัย” เช่น การติดตั้งรั้วกัน การแบ่งผู้รับผิดชอบ จะช่วยให้เกษตรกรเลือกกำจัดไก่เฉพาะส่วนได้

เมื่อวันที่ 20 เมษายนที่ผ่านมา MAFF จัดการประชุมชี้แจง “การแบ่งส่วนการบริหารจัดการฟาร์ม” ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสุขอนามัยปศุสัตว์ของแต่ละจังหวัด โดยที่ผ่านมาหากมีการตรวจพบโรค HPAI กฎหมายได้กำหนดให้ต้องกำจัดไก่ที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มทั้งหมด สำหรับระบบใหม่ในครั้งนี้จะพิจารณาให้ “เขตจัดการสุขอนามัย” เสมือนฟาร์มเลี้ยง 1 แห่ง ดังนั้นเกษตรกรจะลดจำนวนกำจัดไก่เมื่อตรวจพบโรค HPAI ได้ สำหรับเงื่อนไขอื่นในการแบ่งส่วนฟาร์มออกเป็นเขตบริหารจัดการสุขอนามัย เช่น การจัดให้มีทางเข้าและการกำจัดเชื้อโรคของคนและพาหนะแยกในแต่ละเขตฯ การไม่ใช้สายพานลำเลียงไข่ร่วมกัน ฯลฯ

ในฤดูกาลนี้ ญี่ปุ่นตรวจพบโรค HPAI ในฟาร์มเลี้ยงขนาดใหญ่ที่มีจำนวนเลี้ยงไก่มากกว่า 1 ล้านตัวขึ้นไปอย่างต่อเนื่อง จังหวัดหลายแห่งเรียกร้องให้มีการพิจารณาการแบ่งส่วนบริหารจัดการฟาร์มเพื่อลดภาระให้แก่เกษตรกร ทั้งนี้ จากนี้ไป MAFF จะมีการรับฟังข้อคิดเห็นจากคณะผู้เชี่ยวชาญ ก่อนจัดทำเป็นคู่มือเพื่อให้ทันใช้ในฤดูกาลหน้า ด้าน Mr. Atsushi NONAKA รัฐมนตรีช่วยว่าการ MAFF กล่าวในการประชุมในวันเดียวกันว่าการปฏิบัติตามเงื่อนไขสุขอนามัยในการเลี้ยงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค HPAI และ

เรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ จากข้อมูลของ MAFF พบว่า ในฤดูกาลนี้ (ณ วันที่ 13 เมษายน 2566) ญี่ปุ่นตรวจพบโรค HPAI จำนวน 84 กรณี ในพื้นที่ 26 จังหวัด กำจัดไก่ไปแล้ว 17.71 ล้านตัว มากที่สุดนับตั้งแต่ที่ผ่านมา และคิดเป็นร้อยละ 5.5 ของจำนวนเลี้ยงไก่ของญี่ปุ่นในปี 2565 ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 320 ล้านตัว

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

19. มูลค่าการผลิตอาหารแช่แข็งของญี่ปุ่นในปี 2565 เพิ่มสูงสุดเป็นประวัติการณ์ (22 เมษายน 2566)

จากข้อมูลของสมาคมอาหารแช่แข็งแห่งประเทศไทยญี่ปุ่นเผยแพร่เมื่อวันที่ 21 เมษายนที่ผ่านมาพบว่า ในปี 2565 ญี่ปุ่นมีมูลค่าการผลิตอาหารแช่แข็ง 763,900 ล้านบาท สูงที่สุดนับตั้งแต่มีการเริ่มเก็บสถิติเมื่อปี 2507 โดยมูลค่าการผลิตอาหารแช่แข็งสำหรับบริโภคในครัวเรือนขยายตัวต่อเนื่องจากปี 2564 ด้านสมาคมฯ วิเคราะห์ว่า ความสะดวกในการรับประทานเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ความต้องการขยายตัว ขณะที่ มูลค่าการผลิตอาหารแช่แข็งสำหรับผู้ประกอบการร้านอาหารก็ขยายตัวเช่นกันเนื่องจากการรับประทานอาหารนอกบ้านและอาหารกลางวันโรงเรียนเริ่มกลับเข้าสู่ภาวะปกติ

มูลค่าการผลิตอาหารแช่แข็งในปี 2565 ของญี่ปุ่นขยายตัวร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยค่าครองชีพที่ปรับตัวสูงขึ้นก็เป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้มูลค่าการผลิตในปี 2565 เพิ่มขึ้นสูงกว่าปี 2542 ที่เคยสูงสุด มูลค่า 749,900 ล้านบาท สำหรับปริมาณการผลิตคิดเป็น 1.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

เมื่อจำแนกรายประเภทแล้วพบว่า อาหารแช่แข็งสำหรับบริโภคในครัวเรือนมีมูลค่าการผลิต 406,100 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นเป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สินค้าเกษตรซึ่งรวมถึงผักหั่นสำเร็จแช่แข็ง ขยายตัวร้อยละ 9 นอกจากนี้ มันฝรั่งทอดแช่แข็งและผักโขมก็ปรับตัวสูงขึ้นเช่นกัน

ด้านอาหารแช่แข็งสำหรับผู้ประกอบการมีมูลค่าการผลิต 357,800 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นประมาณ 30,000 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2563 ซึ่งเป็นปีที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19

ทั้งนี้ จากสถิติการค้าระหว่างประเทศเผยแพร่โดยกระทรวงการคลังพบว่า ญี่ปุ่นนำเข้าผักแช่แข็ง 282,200 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 39 คิดเป็นปริมาณ 1.15 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า การนำเข้ามันฝรั่ง บร็อคโคลี่ และถั่วแระญี่ปุ่นขยายตัว การที่สินค้านำเข้ามีราคาสูงขึ้นกลายเป็นโอกาสสำหรับญี่ปุ่นในการเพิ่มปริมาณการผลิตในประเทศ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

20. ที่ประชุมรัฐมนตรีเกษตรกลุ่มประเทศ G7 เห็นชอบถ้อยแถลงร่วมและแผนปฏิบัติการ Miyazaki Action (24 เมษายน 2566)

การประชุมรัฐมนตรีเกษตรกลุ่มประเทศ G7 ณ เมือง Miyazaki จังหวัด Miyazaki ปิดฉากลงเมื่อวันที่ 23 เมษายนที่ผ่านมา พร้อมกับการเห็นชอบถ้อยแถลงร่วมและแผนปฏิบัติการ “Miyazaki Action” ที่มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตรควบคู่ไปกับการสร้างภาคเกษตรที่มีความยั่งยืนและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับความมั่นคงทางด้านอาหาร โดยที่ประชุมเน้นย้ำถึงความสำคัญของการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตรเพื่อรับมือกับประชากรโลกที่เพิ่มขึ้นและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งจำเป็นต้องใช้การปฏิวัติเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเข้ามาเป็นเครื่องมือ

การประชุมฯ ดังกล่าว จัดขึ้นระหว่างวันที่ 22 – 23 เมษายน 2566 โดยมี Mr. Tetsuro NOMURA รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ทำหน้าที่ประธานการประชุม ถ้อยแถลงร่วมระบุถึงการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศและการสร้างความหลากหลายของห่วงโซ่อุปทานเพื่อยกระดับระบบการผลิตและจัดหาอาหาร นอกจากนี้ ยังระบุว่าไม่มีแนวทางแก้ไขปัญหาเดียวที่สามารถสร้างภาคเกษตรที่มีความยั่งยืนได้ทุกสถานการณ์ จึงกระตุ้นให้มีการใช้มาตรการซึ่งเหมาะสมที่สุดกับเงื่อนไขด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น นอกจากนี้ ถ้อยแถลงร่วมยังได้ดำเนินการบูรณาการของยูเครนพร้อมระบุจะให้การสนับสนุนการฟื้นฟูภาคเกษตรในยูเครนอีกด้วย

ในส่วนของแผนปฏิบัติการ “Miyazaki Action” มีการระบุถึงการดำเนินการ 12 รายการ เช่น การปฏิรูปนโยบายเกษตรเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ขณะเดียวกัน ญี่ปุ่นยังได้เสนอให้มีการทำวิจัยร่วมเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายด้านการเกษตร โดยหน่วยงานวิจัยของประเทศสมาชิก G7 จะหารือเกี่ยวกับนโยบายด้านการเกษตรที่เหมาะสมเพื่อเสนอต่อประเทศที่สาม องค์กรการค้าโลก ฯลฯ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

21. มูลค่าการผลิตอาหารแช่แข็งของสหภาพ COOP ญี่ปุ่นในปีงบประมาณ 2565 เพิ่มขึ้นสูงสุดเมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา (27 เมษายน 2566)

สหภาพสหกรณ์ผู้บริโภคแห่งประเทศไทย (Japanese Consumers' Co-operative Union) เผยแพร่มูลค่าการผลิตอาหารแช่แข็งประจำปีงบประมาณ 2565 โดยคิดเป็น 62,170 ล้านบาท เพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยเพิ่มขึ้นสูงกว่าปีก่อนหน้าซึ่งเคยมีมูลค่าสูงสุด และเพิ่มขึ้นร้อยละ 22 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2562 เนื่องจากประชากรมีอายุสูงขึ้นและครอบครัวที่สามีภรรยาทำงานทั้งคู่มีจำนวนมากขึ้น

มูลค่าการผลิตอาหารแช่แข็งในปีงบประมาณ 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นร้อยละ 64 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2548 โดยเมื่อจำแนกรายประเภทของอาหารแช่แข็งแล้วพบว่าสินค้าปศุสัตว์แช่แข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 อาหารปรุงสำเร็จแช่แข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารประเภทเส้นและข้าว ขณะที่ อาหารแช่แข็งประเภทผักเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 3 มูลค่าการผลิตถั่วแระแช่แข็งและผักโขมแช่แข็งมีอัตราขยายตัวจำกัด

Japanese COOP Union กำหนดแนวทางการดำเนินการ 5 ข้อเพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตอาหารแช่แข็ง
ในปีงบประมาณ 2565 โดยเจ้าหน้าที่ระบุว่า จะพยายามยกระดับสร้างความสามารถในการแข่งขันของอาหาร
แช่แข็ง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

22. สถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดนกส่งผลให้การรับรองไข่ไก่ตามหลักสวัสดิภาพสัตว์เกิดความล่าช้า (27 เมษายน 2566)

สถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ส่งผลให้การรับรองการเลี้ยงแบบ
คำนึงถึงสวัสดิภาพสัตว์ (Animal Welfare) เกิดความล่าช้า โดยถึงแม้ว่าจะมีเกษตรกรยื่นขอรับการรับรอง
แต่เจ้าหน้าที่ที่จะต้องลงพื้นที่ตรวจสอบเกรงว่าจะนำเชื้อไวรัสโรค HPAI เข้าสู่โรงเลี้ยง จึงจำเป็นต้องระงับ
การดำเนินการ

ศูนย์รับรอง Eco Design ซึ่งเป็นหน่วยรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์ JAS ฯลฯ เริ่มให้บริการรับรอง
ไข่ไก่ที่เลี้ยงแบบปล่อยและปฏิบัติตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2565 โดยมีเกษตรกรสนใจ
ยื่นขอรับการรับรองแล้วประมาณ 70 ราย แต่จนถึงปัจจุบันศูนย์ดังกล่าวยังไม่ได้ให้การรับรองเกษตรกรเลย
แม้แต่รายเดียว เนื่องจากการระบาดของโรค HPAI ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน

ในการรับรองจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมเกษตรกร การตรวจเอกสาร และการลงพื้นที่ที่ตรวจฟาร์ม
โดยในการลงพื้นที่ที่ตรวจฟาร์ม เจ้าหน้าที่ศูนย์จะเข้าไปตรวจสอบสภาพแวดล้อมในการเลี้ยงว่าสอดคล้องกับ
หลักสวัสดิภาพสัตว์หรือไม่ ทั้งนี้ ตามมาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงสัตว์ของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และ
ประมงญี่ปุ่น (MAFF) กำหนดให้บุคคลภายนอกที่จะเข้าสู่ฟาร์มจะต้องฆ่าเชื้อมือ รองเท้า และสิ่งของที่นำเข้าสู่
โรงเลี้ยง นอกจากนี้ ยังห้ามไปมาระหว่างฟาร์มอีกด้วย กรณีจะเข้าฟาร์มหลายแห่งในวันเดียวกัน จะต้อง
อาบน้ำเพื่อฆ่าเชื้อก่อนเข้าฟาร์มทุกครั้ง ด้วยเหตุผลดังกล่าวศูนย์จึงได้ระงับการจัดส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่
ตรวจสอบฟาร์มที่ประสงค์จะขอรับการรับรอง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

23. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เตรียมจัดทำกฎหมายรองรับวิกฤตการณ์อาหารในประเทศ (29 เมษายน 2566)

เมื่อวันที่ 28 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ระบุจะพิจารณาจัดทำ
กฎหมายเพื่อรองรับวิกฤตการณ์อาหารในประเทศภายหลังการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสงคราม
รัสเซีย-ยูเครน ส่งผลต่อการผลิตและจัดหาอาหาร โดยต้องการให้มีมาตรการทางกฎหมายสำหรับสั่งให้
เกษตรกรเพิ่มปริมาณการผลิตฉุกเฉิน การสำรองวัสดุทางการเกษตร การป้องกันการกักตุนสินค้า การควบคุม
การปรับขึ้นราคา ฯลฯ

MAFF แถลงแนวคิดต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการทบทวนกฎหมายพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และ
พื้นที่ชนบท เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2566 โดยกล่าวถึงความสำคัญของมาตรการทางกฎหมายเพื่อรองรับ

สถานการณ์ฉุกเฉิน ทั้งนี้ MAFF เคยจัดทำ “แนวทางความมั่นคงอาหารในสถานการณ์ฉุกเฉิน” เมื่อปี 2555 อย่างไรก็ตาม แนวทางฯ ดังกล่าวไม่มีมาตรการทางกฎหมายใดๆ รองรับ เป็นเพียงการพิจารณาโดย MAFF เท่านั้น แนวทางที่ระบุไว้จึงเป็นเพียงการปฏิบัติภายใต้กฎหมายหลายฉบับที่มีความเกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายมาตรการฉุกเฉินเพื่อรักษาเสถียรภาพในการใช้ชีวิตของประชาชน กฎหมายป้องกันการกักตุนสินค้า ฯลฯ ส่งผลให้ระบบดังกล่าวอาจไม่เพียงพอที่จะรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินได้ นอกจากนี้ ยังไม่มีการระบุถึงเกณฑ์ที่ใช้ในการออกคำสั่งให้เกษตรกรเพิ่มปริมาณการผลิตหรือมาตรการควบคุมราคาจำหน่าย

สำหรับมาตรการทางกฎหมายซึ่งจะมีการพิจารณาในคณะอนุกรรมการนั้น จะให้อำนาจรัฐบาลในการประกาศ “สถานการณ์ฉุกเฉิน” และให้มีการจัดตั้งศูนย์บัญชาการของรัฐบาล โดยจากนี้ไป MAFF จะพิจารณาจัดทำเกณฑ์ในการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในที่ประชุมคณะอนุกรรมการทบทวนกฎหมายพื้นฐานฯ ด้านกรรมการบางท่านให้ความเห็นว่า เพื่อเตรียมตัวสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉิน ญี่ปุ่นจำเป็นต้องมีการสำรองวัสดุทางการเกษตรเอาไว้แม้ในสถานการณ์ปกติ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

24. สรุปสถานการณ์การตรวจพบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงของญี่ปุ่นในเดือนเมษายน 2566

(1 – 30 เมษายน 2566)

ระหว่างวันที่ 1 – 30 เมษายน 2566 ญี่ปุ่นตรวจพบสัตว์ปีกต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) รวม 2 กรณี ใน 1 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด Hokkaido รายละเอียดดังนี้

กรณีที่ 83 ไก่ไข่จากฟาร์มเลี้ยงในเมือง Chitose จังหวัด Hokkaido เลี้ยงไก่รวม 350,000 ตัว และฟาร์มเลี้ยงไก่ที่เกี่ยวข้องอีก 1 แห่ง ในเมือง Chitose จังหวัด Hokkaido เลี้ยงไก่รวม 40,000 ตัว

กรณีที่ 84 ไก่ไข่จากฟาร์มเลี้ยงในเมือง Chitose จังหวัด Hokkaido เลี้ยงไก่รวม 310,000 ตัว

ทั้งนี้ แต่ละจังหวัดที่มีการตรวจพบ HPAI ได้ดำเนินกระบวนการกำจัดโรคซึ่งรวมถึงการกำจัดสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้ในฟาร์ม และการกำหนดพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้าย (พื้นที่ภายในรัศมี 3 กิโลเมตร) และพื้นที่จำกัดการขนย้ายออก (พื้นที่ภายในรัศมี 3 - 10 กิโลเมตร)

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News